

REMISSVAR

2016-01-14

Näringsdepartementet

Ert dnr: N2015/5104/DL

Remissvar på Statskontorets rapport 2015:17**Sammanfattning**

Åre kommun tycker inte att en ny riskklassningsmodell är nödvändig, däremot efterfrågas en vägledning från Livsmedelsverket angående schablonisering av tid till frekvens.

Efterhandsbetalning är inte en lösning som skulle förenkla för myndigheter att uppfylla kontrolluppdraget, enligt Åre kommun. Efterhandsbetalning ger mer missgynnande kostnader både för de små företagen och för kontrollmyndigheten. Däremot efterfrågas flexibilitet gällande när på året avgiften tas ut, beroende på säsongverksamheter.

Åre kommun upplever det nödvändigt att myndigheter får möjlighet att överföra finansiella resurser mellan kalenderår.

Åre kommun tycker det är viktigt att Livsmedelsverket tar ett större ansvar och agerar mer aktivt för att nödvändig kontroll ska utföras. Samverkan och föreskrifter för att förtydliga kraven välkomnas likaså kraftfullare sanktioner för kommuner som brister i kontrolluppdraget.

Bedömning och synpunkter**Riskklassningsmodell och avgiftsuttag**

Om en kontrollmyndighet redovisar kontrolltimmar och kan uppvisa och verifiera ett kvantitativt resultat är det ett mer transparent system för att anläggningar ska få rimlig kontroll i förhållande till risk. Livsmedelsverket skulle behöva utveckla en vägledning med schabloner för frekvens av tiden.

Riskklassningsmodellen upplevs inte otydlig och i de fall den ger ett orimligt utfall ska kontrolltiden justeras till det som bedöms rimligt. Timfokuseringen som Statskontoret upplever inte Åre kommun utan kan enkelt förklaras för en krögare/verksamhetsutövare med att deras verksamheter själva har liknande påslag. De har inga problem att förstå att det finns tid inom kontrollen som ingår som de inte "ser".

Att kommuner inte tar ut (tillräckliga) avgifter eller beräknar taxa enligt en statligt fastslagen modell borde vara en del av det kommunala självstyret. Det är dock

viktigt att kommuner ändå kan uppvisa att de utför kontrolluppdraget och att det finns sanktioner för de myndigheter som brister.

För finansiering av livsmedelskontrollen är det i det närmaste nödvändigt att kunna föra över- och underskott mellan kalenderår. Risker är att livsmedelskontrollen annars finansierar andra kommunala verksamheter.

Efterhandsbetalning

Här upplevs det grundläggande egentligen vara att kontrollen inte utförs, vilket är ett reellt problem. För myndigheter som utför den kontroll de tar betalt för spelar det ingen roll när avgiften debiteras. För de myndigheter som redan har svårt att anskaffa resurser till kontrollen gör efterhandsbetalningen det ännu svårare att uppfylla kontrolluppdraget. En myndighet som fullföljer kontrolluppdraget får med efterhandsbetalningar mer administrativa kostnader (fler fakturor, mer administration mm). I det systemet som Rättviks kommun använder är det dessutom så att mycket små företag (med mycket få/enstaka kontrolltimmar) får betala en relativt högre administrativ avgift, vilket kan uppfattas som missgynnande.

Åre kommun uppfattar inte att det går att visa att modellen som Rättviks kommun är långsiktigt hållbar eller att det skulle förenkla för myndigheter att uppfylla kontrolluppdraget.

Åre kommun är däremot inte främmande för att det ska vara möjligt att debitera avgifter andra tider på året m.h.t. säsongsverksamheter, likt så som Rättviks kommun gör. Generellt i Åre kommun bedrivs flertalet säsongsverksamhet på vintern och årliga debiteringar i början av året passar utövarna bra.

Kommunal samverkan

Samverkan och föreskrifter för att förtydliga kraven välkomnas likaså sanktioner för kommuner som brister i kontrolluppdraget. Länsstyrelsen skulle mycket väl kunna vara en motor för samverkan inom länen och kunde även för egen del ha nytta av att samverkan stärks.

Livsmedelsverkets befogenheter

Det är rimligt att Livsmedelsverket ska kunna utfärda kraftfullare sanktioner än bara förelägganden gentemot kommuner.

Bakgrund

Statskontoret har haft regeringens uppdrag att utvärdera Livsmedelsverkets och kommunernas avgiftsfinansiering av den offentliga livsmedelskontrollen. Resultatet av det uppdraget är alltså den här rapporten som nu sänds på remiss till ett 80-tal myndigheter, branschorganisationer, Svenskt Näringsliv, Visita, Sveriges kommuner och landsting m.fl. däribland Åre Kommun.

Statskontoret konstaterar i rapporten en rad brister i kontrollen i Sverige;

- Myndigheterna utför inte nödvändiga kontroller
- Resursbrist är den främsta förklaringen till utebliven kontroll
- Stora variationer mellan timtaxor och riskklassning

- Avgiftsmodellen brister i legitimitet och begriplighet
- Otydlig koppling mellan riskklass och antal kontrolltimmar ("timfokusering")
- Förhandsbetalning innebär pedagogiska problem
- Kontrollmyndigheterna debiterar inte alltid för extra kontroller

Statskontoret lämnar sedan förslag på åtgärder;

- En förenklad riskklassningsmodell bör införas (frekvens istället för tid)
- Efterhandsbetalning bör möjliggöras
- Det behövs mer kommunal samverkan i kontrollen
- Livsmedelsverket bör agera mer aktivt mot kommunerna

Synpunkter på förslagen i betänkandet har beslutats av Åre kommuns Samhällsbyggnadsnämnd, SBN 2015-11-12 § 116.

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Maria Hellblom
Livsmedelsinspektör